

РЕШЕНИЕ

№ 7943

гр. София, 18.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 01.12.2023 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Диана Стамболова

ЧЛЕНОВЕ: Евгени Стоянов

Лилия Йорданова

при участието на секретаря Антонина Митева и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **9198** по описа за **2023** година докладвано от съдия Лилия Йорданова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/.

Образувано е по касационна жалба на Председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране доц. Д-р И. И. срещу Решение № 3458 от 18.07.2023 г. на Софийски районен съд по административно наказателно дело № 11022 от 2022 г., постановено от СРС, Наказателно отделение, 19 състав. Със съдебното решение е отменено наказателно постановление № НП – 5 от 20.07.2022 г., издадено от председателя на КЕВР, с което на „Булгаргаз“ ЕАД, ЕИК[ЕИК] е наложена имуществена санкция в размер на 20 000 лева, за нарушение на чл. 206, ал.1 от ЗЕ, във вр. чл.92, ал.1, т.2, предложение трето от Наредба №3 от 21.03.2013г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ), във вр. чл.21 ал.1, т.23 и КЕВР е осъдена да заплати на „Булгаргаз“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], сумата от 100 лева, представляващи юрисконсултско възнаграждение.

В касационната жалба се изложени доводи в смисъл, че съдебният акт на СРС е незаконосъобразен и необоснован, тъй като е постановен при неправилно приложение на закона и при допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, които се изразяват в неправилно съотнасяне и оценка на приложимите правни норми, вкл. чл.34, ал.2 от ЗАНН към събраните доказателства в тяхната взаимовръзка. В

касационната жалба се оспорва възприетото от СРС разбиране, че в случая при издаване на АУАН №Г-КРС-1 от 05.04.2022г. не са спазени сроковете по чл.34, ал.2 от ЗАНН, както и че „Булгаргаз“ ЕАД не е извършено нарушението, за което е наказано, тъй като сключената сделка не би могла да доведе до нарушаване на снабдяването с природен газ. Според касатора, административното производство, завършило с издаването на процесното постановление е спазен срока по чл.34, ал.2 от ЗАНН, тъй като актосъставителят е разполагал с Третото споразумение от 16.09.2021г. на дата 01.03.2022г., на която дата председателят на КЕВР със своя Заповед №3-е-49 от 01.03.2022г. е разпоредил извършване на проверката, като в сроковете в срока по чл.34, ал.2 от ЗАНН е съставил АУАН от дата 05.04.2022г. и административнонаказателното производство не е просрочено. Счита, че безспорно е установено, че ответникът е извършил нарушение на чл.92, ал.1, т.2 от Наредба №3 от 21.03.2013г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, за което е издадено НП -5 от 05.07.2022г. Искане се от съда да отмени Решение № 3458 от 18.07.2023 г. на СРС по АНД № № 11022 от 2022 г. и да потвърди изцяло Наказателно постановление № НП – 5 от 20.07.2022 г. на председателя на КЕВР. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

В съдебното производство касаторът, редовно призован, се представлява от юрисконсулт П.. Поддържа касационната жалба и иска от съда да отмени решението на СРС.

Ответната страна – „БУЛГАРГАЗ“ ЕАД чрез процесуалния представител юрк. Г., поддържа отговора на касационната жалба, изразява становище за неоснователност на жалбата и моли съда да потвърди решението на СРС.Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура счита, че жалбата е неоснователна, а решението на СРС е правилно и законосъобразно.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е процесуално допустима, като подадена в срока по чл. 211, ал. 1 АПК и от надлежна страна. Разгледана по същество е неоснователна.

От фактическа страна СРС, НО е приел, че с писмо до председателя на Държавна комисия за енергийно и водно регулиране от 13.09.2013г. същата е уведомена от изпълнителния директор на „Булгаргаз“ ЕАД, че на 19.09.2013г. ще бъде подписан в А. договор за продажба на газ между „Булгаргаз“ ЕАД и Азербайджанската държавна нефтена компания SOCAR и се иска компетентно становище същия необходимо ли е в съответствие с чл.21, ал.1, т.23 от ЗЕ, респективно чл.92, ал.1 от НЛДЕ да получи предварително разрешение за подписването му. В отговор от 16.09.2013г. председателят на ДКЕВР е посочил, че сключването на договора не попада в обхвата на чл.21, ал.1, т.23 от ЗЕ, респективно чл.92, ал.1 от НЛДЕ, тъй като е в изпълнение на основно лицензионно задължение и предвид факта, че е ограничен в избора си на доставка, като се прави извод, че решенията на дружеството са самостоятелни и трябва да бъдат съобразени с условията на издадената лицензия. Бил сключен договор за продажба на природен газ между „Булгаргаз“ ЕАД и Азербайджанската държавна нефтена компания на дата 19.09.2013г, подновен чрез новация при заместване на субект на 17.12.2013г. към AGSC-A.. Последвали са следните споразумения по този договор: Първо споразумение за изменение на договора от 29.12.2020г., което урежда временен период от 31.12.2020г. до

30.09.2021г., включително, през който покупката и продажбата на газ ще се осъществява на междусистемна точка между Т. и гръцката преносима система „Н. Месимврия“, вместо предишната изходна точка „К.“ и при намаление на ДДК; Второ споразумение за изменение на договора от 29.12.2020г, включващо разпореждания за уреждане на спорове и оперативно споразумение от 29.12.2020г. Като споразуменията касаят договорки, касаещи предимно временен алтернативен маршрут на доставките ,за да се гарантират, считано от 31.12.2020г. до 30.09.2021г. включително. Съгласно извлечение на протокол от заседание на МС, с Решение от 22.12.2020г. е одобрен постъпил в МС доклад с вносител МЕ за предприемане на действия за подписване на пакет от документи, свързани с доставката на природен газ по договор между „Булгаргаз“ ЕАД и Азербайджанската държавна нефтена компания от 19.09.2013г, подновен чрез новация при заместване на субект на 17.12.2013г. към AGSC-А., считано от 31.12.2020г. по временен алтернативен маршрут, за да се гарантира сигурността на доставките.Измененията в договора от 19.09.2013г. са свързани и със сключен рамков договор за пренос на природен газ, сключен между „Булгаргаз“ ЕАД и ДЕСФА-Гърция от м. декември 2020г. От препис-извлечение от Протокол №47-2021 от 02.09.2021г. на съвета на директорите на „Български енергиен холдинг“ ЕАД се установява, че същите одобряват сключване на Споразумение №3 към договор за продажба на природен газ между „Булгаргаз“ ЕАД и AGSC А. и се възлага на изпълнителния директор на „Български енергиен холдинг“ ЕАД да внесе решението за получаване на потвърждение от министъра на енергетиката, че не възразява. В последната му част за получаване на потвърждение от министъра на енергетиката, горното е отменено с Решение по неприсъствен протокол №48-2021 от 15.09.2021г. на Съвета на директорите на „Български енергиен холдинг“ ЕАД.

С договор за продажба на газ – Трето споразумение за изменение между „Булгаргаз“ ЕАД и AGSC А. за удължаване на временния период за доставка, касаещ втори временен период за доставка. Приложеният договор е без поставена дата на сключване, като към същото е налице приложение, уреждащо периода от 01.10.2021г. до 30.06.2022г.

С оглед регламентираното в чл.21, ал.1, т.23 от ЗЕ правомощие, със Заповед №3-Е-49 от 01.03.2022г. на председателя на КЕВР е разпоредено извършване на проверка на „Булгаргаз“ ЕАД относно спазване изискванията на ЗЕ и НЛДЕ при сключване на споразумение от 16.09.2021г. за изменение на договор за продажба на газ от 19.09.2013г. За резултатите от проверката е съставен Констативен протокол №Г-3 от 15.03.2022г. на определената със заповедта комисия, в който е посочено, че в КЕВР е постъпило писмо с вх.№Е-15-20-31 от 27.09.2021г. от „Булгаргаз“ ЕАД, с което уведомява КЕВР за необходимост от подписване на Трето споразумение към договора с AGSC – А. , а на 16.09.2021г. същото е подписано, без да е поискано от КЕВР разрешение за неговото сключване. Посочена е констатация, че със сключването на третото споразумение за изменение на договор за продажба на газ от 19.09.2013г. не е получило от КЕВР разрешение по реда на чл.92, ал.1, т.2 от НЛДЕ и при условията на чл.21, ал.1, т.23 от ЗЕ, преди неговото сключване. Проверяваното лице е изготвило обяснения относно констатациите, изложени в съставения констативен протокол, депозирано на 18.03.2022г. в КЕВР. На 05.04.2022г. от оправомощеното длъжностно лице П. К., главен експерт в отдел „Контрол и решаване на спорове-природен газ“ , дирекция „Природен газ“ при КЕВР, оправомощен на основание т.7 на Заповед №3-ОХ-18/10.03.2022г. на председателя на КЕВР, бил съставен АУАН

№5/20.07.2022г. срещу „Булгаргаз“ ЕАД за това, че е сключило на 16.09.2021г. Трето споразумение към договора от 19.09.2013г., който е със срок на действие по-дълъг от една година и с него се изменят условията по сключения договор за продажба на газ от 19.09.2013г., чийто предмет обуславя необходимост от преценка дали сключването му води или може да доведе до нарушаване сигурността на снабдяването вследствие на задължността на енергийното предприятие, като сключването му не е разрешено преди сключването от КЕВР, с което е нарушило чл.92, ал.1, т.2, предложение трето от НЛДЕ във вр.чл.21, ал.1, т.23 от ЗЕ и е осъществен състав на чл.206, ал.1 от АУАН. Същият бил съставен и предявен на пълномощника на нарушителя на датата на съставянето му. Срещу АУАН е постъпило писмено възражение на 12.04.2022г. Въз основа на същия е съставено наказателно постановление №НП-5 от 20.07.2022г. от председателя на КЕВР, връчено на 25.07.2022г. на упълномощен представител на „Булгаргаз“ ЕАД.

СРС е приел, че АУАН и НП са съставени от оправомощени длъжностни лица, в кръга на компетенциите им. Приел, че към датата на съставянето на акта била погасена възможността да бъдат реализирани всички правомощия на наказващия орган по административнонаказателното правоотношение, тъй като е налице настъпила давност и производството е следвало да бъде прекратено. Според СРС нормата на чл.34, ал.2 от ЗАНН не е спазена, тъй като от датата на получаване на писмо вх.№Е-15-31/27.09.2021г., с което „Булгаргаз“ ЕАД уведомява регулаторния орган относно това споразумение до датата на съставяне на АУАН спрямо дружеството е изтекъл срок, който е по-дълъг от предвидения в чл.34, ал.2 от ЗАНН, а именно над шест месеца.

СРС е приел, че жалбата е основателна и по същество, тъй като дружеството не е осъществило така вмененото му с АУАН и НП административно нарушение.

Решението е допустимо, като постановено по подадена в срок жалба срещу наказателното постановление.

Настоящият състав, след извършената проверка на решението на СРС намира, че то е правилно като краен резултат.

Неправилно въззивният съд е приел, че нормата на чл.34, ал.2 от ЗАНН, не е спазена. За да достигне до извода за неспазване на регламентирания в чл.34, ал.2 от ЗАНН срок за образуване на административнонаказателното производство, съдът неправилно е възприел представените по делото документи. В решението на СРС е допусната техническа грешка, като неправилно е изписан номера и датата на съставения АУАН и същият следва да се чете АУАН №Г-КРС-1 от 05.04.2022г. СРС е направил преценка за спазване на срока по чл.34, ал.2 от ЗАНН като е взел предвид правилната дата 05.04.2022г., но е приел, че откриването на нарушителя е осъществено на дата 27.09.2021г, когато „Булгаргаз“ ЕАД е уведомило КЕВР за необходимостта от сключването на третото споразумение към договора с AGSC A. и от датата на получаване на писмото до датата на съставянето на АУАН спрямо дружеството е изтекъл срок, който е по-дълъг от предвидения в чл.34, ал.2 от ЗАНН. Съгласно чл.34, ал.2 от ЗАНН за нарушение на Закона за енергетиката не се образува административнонаказателно производство, ако не е съставен акт за установяване на нарушението в продължение на шест месеца от откриване на нарушителя, или ако са изтекли повече от пет години от извършване на нарушението. По смисъла на

посочения текст шестмесечният срок от откриване на нарушителя започва да тече от датата, на която компетентният да състави АУАН контролен орган /в случая актосъставителя/ разполага с доказателствата, въз основа на които да установи нарушението и да идентифицира нарушителя, тъй като едва след събирането на тези доказателства за актосъставителя е възможно да открие нарушителя по безспорен начин. Аргументите в тази връзка се извличат от Тълкувателно решение №4 от 29.03.2021г. на ВАС по тълкувателно дело №3 от 2019г. и от Тълкувателно решение №48 от 28.12.2021г. на Върховния съд по н.д. №48 от 1981г, както и от константната съдебна практика по сходни казуси. Според посочените тълкувателни решения, съдебната практика и правната доктрина, релевантна за началото на срока по чл. 34, ал.2 от ЗАНН е датата, на която актосъставителят разполага с доказателствата, въз основа на които е възможно да открие нарушителя по безспорен начин. В процесния случай актосъставителят е разполагал с Третото споразумение от 16.09.2021г. на дата 01.03.2022г., на която дата председателят на КЕВР със своя Заповед №3-Е-49/01.03.2022г. е разпоредил извършване на проверката. Следователно, след като актосъставителят се е запознал и е анализирал в детайли представения договор и е стигнал до заключение за извършено нарушение на чл.92, ал.1, т.2 от НЛДЕ, е съставил АУАН №Г-КРС-1 от 05.04.2022г. Предвид горното, актът е съставен в сроковете по чл.34, ал.2 от ЗАНН и образуваното с него административнонаказателно производство не е просрочено.

Правилен се явява изводът на СРС, че „Булгаргаз“ ЕАД не е извършило нарушението, за което е наказано, тъй като сключената сделка не би могла да доведе до нарушаване на снабдяването с природен газ. „Булгаргаз“ ЕАД е субект, титуляр на лицензия, издадена му от регулаторен орган, същото има качеството на „енергийно предприятие“, съгласно даденото определение в §1, т.24 от ДР на ЗЕ. Съгласно чл.47, ал.2, т.7 от Наредба за лицензиране на дейностите в енергетиката, която е обн. ДВ бр.53 от 22.06.2004, отм. ДВ бр. 38 от 23.04.2013г. утвърдените от комисията Общи условия са неразделна част от Лицензия №Л-135-07/13.08.2004г. Понастоящем тази уредба е преуредена с нормата на чл.49, ал.2, т.7 от Наредба №3 за лицензиране на дейностите в енергетиката /обн. ДВ бр.33 от 05.04.2013г, където отново е предвидено, че общите условия стават неразделна част от издадената лицензия. Както правилно е прието от СРС лицензионната дейност се извършва в съответствие с разпоредбите на Закона за енергетиката, подзаконовите актове по прилагането му, действащото законодателство, общите и индивидуалните административни актове на комисията, условията на лицензията и добрите практики. Съгласно раздел Осми на ЗЕ, обн. ДВ бр.9 от 2021г, в сила от 02.02.2021г. законодателно се уреждат споразуменията по експлоатацията на преносни газопроводи или добивна газопроводна мрежа. „Булгаргаз“ ЕАД се явява и оператор на газопреносната мрежа и за него са приложими залегналите в този нов раздел правила, които се различават от действащите преди. Приложеното писмо на директора на КЕВР от месец септември 2013г. е неотнормено към процесното Трето споразумение и действията, които е следвало да се осъществяват преди сключването му по силата именно на този раздел, като в случая участие е следвало да вземе и правителството в хода на съответните преговори за удължаване срока на сключения договор. По силата на чл.92, ал.1, т.2 от НЛДЕ „Булгаргаз“ ЕАД не е имало задължение да уведомява КЕВР за сключване на Третото споразумение. Нормата предвижда задължение само за сделки, които водят или могат да доведат до нарушаване сигурността на снабдяването вследствие на

задлъжнялост на енергийното предприятие по чл. 21, ал.1, т.23 от ЗЕ. Сделката – сключване на трето по ред споразумение според настоящия състав не би могла да доведе до нарушаване сигурността на снабдяването, тъй като води до непрекъсваемостта на същото с природен газ от качествен източник. Предвид това правилно СРС е приел, че не се налага даване на разрешение преди сключване на процесното Трето споразумение на съгласие по смисъла на чл.21, ал.1, т.23 от ЗЕ от регулаторния орган – КЕВР. Даването на разрешение от КЕВР е за извършване на разпореждане с имущество, с което се упражнява лицензионна дейност в случаите, предвидени в ЗЕ, както и на други сделки, които водят или могат да доведат до нарушаване сигурността на снабдяването вследствие на задлъжнялост на енергийното предприятие. Доколкото процесната сделка не води и не би могла да доведе до нарушаване сигурността на снабдяването, поради задлъжнялост на дружеството, такава хипотеза не е налице. Пред въззивния съд и пред настоящата инстанция не са приложени доказателства в насока наличие на задлъжнялост на „Булгаргаз“ ЕАД по сделката. По делото е безспорно установено, че с три поредни споразумения по договор за продажба на природен газ между ответника по касация и Азербайджанската държавна нефтена компания SOCAR от 19.09.2013г., подновен чрез новация при заместване на субект на 17.12.2013г. към AGSC А. е подновен срока на договора. Правилни са изводите на съда, е преди приключване на срока „Булгаргаз“ ЕАД е предприел съответните мерки за осигуряване снабдяването на страната ни с природен газ от посочения доставчик. Предвид горното не е осъществено административно нарушение по смисъла на чл.6, ал.1 от ЗАНН с посочената правна квалификация в АУАН и в НП по чл.20б, ал.1 от ЗЕ. Правилен е извода на въззивния съд, че в случая продължаването на договора с процесното Трето споразумение не е следвало съгласуване на правителствено ниво, тъй като е уредено в друг раздел на ЗЕ и няма отношение към правата и задълженията на ответника по касация, за което е бил привлечен към административнонаказателна отговорност.

В съдебно заседание процесуалният представител на „Булгаргаз“ ЕАД е поискал присъждане на юрисконсултско възнаграждение за един юрист. С оглед изхода на делото искането на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е основателно и следва да се уважи в размер на 100 (сто) лева, съгласно чл. 63д, ал. 1, ал. 3 и ал. 5 ЗАНН, вр. чл. 37 от Закона за правната помощ, вр. чл. 27е от Наредбата за заплащането на правната помощ.

По изложените съображения и на основание чл. 221, ал. 2 от АПК, Административен съд София – град, XV-ти касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 3458 от 18.07.2023 г. на Софийски районен съд по административно наказателно дело № 11022 от 2022 г., постановено от СРС, Наказателно отделение, 19 състав.

ОСЪЖДА Комисия за енергийно и водно регулиране да заплати в полза на „Булгаргаз“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], представлявано от Лдмил В. Й. – изпълнителен директор разности по делото в размер на 100 (сто) лева, представляващи възнаграждение за един юрисконсулт.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.